

MARIA GLEMP

* 25 I 1932, Karolinowo

† 29 VII 2012, Płock

Maria Janina Biernat urodziła się w poniedziałek 25 stycznia 1932 roku w Karolinowie, niewielkiej wsi należącej obecnie administracyjnie do województwa mazowieckiego, powiatu płońskiego, gminy Załuski. Jej ojciec, Jan Biernat (22 IV/15 V 1903 – 15 X 1987), urodzony w Kolonii Boguszyn (parafia Czerwińsk)¹, i matka, Maria Eugenia Biernat z d. Brudzińska (ok. 1905 – 26 I 1979)², byli nauczycielami³. Jan i Maria Eugenia Biernatowie pobrali się w 1928 roku w parafii św. Bartłomieja w Płocku.

¹ Ojcem Jana Biernata był rolnik Ignacy Biernat (1869–?), a matką – Małgorzata Biernat z d. Sobańska (1879–?).

² Ojcem Marii Eugenii Brudzińskiej był Henryk Józef Brudziński (?–1935), a matką – Janina Michalina Brudzińska z d. Przyłudzka (? – przed 1935). Henryk Józef i Janina Michalina Brudzińscy pobrali się w 1892 roku w parafii św. Bartłomieja w Płocku.

³ Nazwisko Jana Biernata znajduje się na liście uczniów I kursu Państwowego Seminarium Nauczycielskiego Męskiego im. Stanisława Staszica w Rawiczu (wtedy: województwo poznańskie, powiat Rawicz) z roku 1926; <https://polska1926.pl/podpisy/19781> (1 III 2025). Niewykluczone, że chodzi o ojca Marii Glempt. Jej rodzice są pochowani na cmentarzu komunalnym w Płocku (kwatery S, rząd 12, numer grobu 10).

Maria Biernat edukację na poziomie średnim i wyższym zdobyła po II wojnie światowej. Nie spełniła oczekiwań rodziców, którzy marzyli dla niej o karierze lekarki, widząc, jak córkę pasjonuje biologia. Najpierw uzyskała dyplom inżyniera, następnie uzupełniła studia do poziomu magisterskiego w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Pracę w zawodzie nauczycielskim rozpoczęła w 1955 roku, otrzymując skierowanie do małej szkoły w Komornem-Koźlu. Później było Szczytno. Tutaj pracowała w różnych placówkach oświatowych, np. w Zasadniczej Szkole Zawodowej, Technikum Roszarniczym, Liceum Ogólnokształcącym dla Pracujących, Liceum Ogólnokształcącym, Policealnym Studium Medycznym.

Maria Biernat wyszła za mąż za matematyka Czesława Glempa⁴, na krótko związanego również ze szczycieńskim LO. Mieszkała w Szczytnie w bloku przy ulicy Polskiej 18a, jej sąsiadami byli inni szczycieńscy pedagodzy, w tym – profesorowie LO, np. Państwo Agnieszka i Jan Michalczykowie, Helena i Piotr Tarleccy, Maria i Henryk Prządowie.

Na temat Marii Glemp jako Profesorki szczycieńskiego Liceum Ogólnokształcącego wiadomo niewiele. W archiwum Szkoły nie zachowały się dokumenty, które pozwoliłyby na dokładne prześledzenie ścieżki edukacyjnej i zawodowej tej nauczycielki. Pewne jest natomiast, że w latach szkolnych 1966/1967 (LO dla Pracujących) i 1975–1977 (LO) uczyła higieny i biologii. Do pracy w LO dla Pracujących przyjął ją dyrektor Albin Budzyński (1913–1984), a w LO zatrudnił dyrektor Józef Godycki-Ćwirko (1929–2018). W drugiej połowie lat 70. XX w. Maria Janina Glemp uczyła również w szczycieńskim Policealnym Studium Medycznym, które zorganizował i którym kierował Profesor Władysław Sondej (1931–1998). W przebiegu ścieżki zawodowej Marii Janiny Glemp w Szczytnie należy jeszcze odnotować jej zatrudnienie w 1965 roku na stanowisku inspektora szkolnego.

Po rozwodzie z Czesławem Glempe i wyjeździe ze Szczytna Maria Glemp trafiła do Zespołu Szkół Rolniczych w Trzepowie pod Płockiem⁵. Była tam nauczycielką biologii i w pewnym okresie pełniła funkcję zastępcy dyrektora szkoły. Zawsze twierdziła, że „nie ma różnicy między liceami zawodowymi a ogólnokształcącymi. Tego uczyła również nauczycieli, pełniąc przez szereg lat funkcję doradcy”⁶. We wspomnieniach Joanny Podborskiej można przeczytać następującą charakterystykę Profesora Glemp: „(...) była „nauczycielką otwartą, ale zdecydowaną i konsekwentną.

⁴ Czesław Glemp to rodzony brat kardynała prezbitera Józefa Glempa (1929–2013), prymasa Polski w latach 1981–2009.

⁵ Obecnie szkoła w Trzepowie nie istnieje, stała się bowiem częścią Zespołu Szkół im. Leokadii Bergerowej w Płocku, która kontynuuje tradycję swej poprzedniczki.

⁶ J. Podborska, *By wieś miała z nas pociechę... 70 lat Szkoły Rolniczej w Trzepowie. 1923–1993*. „Tygodnik Płocki” 1993, nr 27/1081, z 6 VII, s. 5; https://mbc.cyfrowemazowsze.pl/Content/78975/00083013_-_Tygodnik-Plocki-1993-nr-27-6-VII-Sygn.pdf (1 III 2025). Tutaj też znajduje się fotografia grona pedagogicznego Zespołu Szkół Rolniczych w Trzepowie. Jakość fotografii jest słaba i nie pozwala zidentyfikować z całą pewnością postaci Marii Glemp. Niewykluczone jednak, że stoi w pierwszym rzędzie druga z lewej.

Zewnątrz bojowość, a w środku łagodność. Zawsze miała niedosyt twórczy i bywała z siebie niezadowolona. Ojciec był dla niej autorytetem i dzięki niemu nauczyła się analizować każdą lekcję. Szła do szkoły na czczo, najedzona nie potrafiła pracować tak dobrze jak chciałaby. Trzeba być wytrwałym, spokojnym i opanowanym – radzi Maria Glemp młodszym kolegom. Jej «dzieckiem» jest ogródek jordanowski, w który włożyła dużo pracy. Są w nim ciekawe okazy roślin i atrakcyjna kolorystyka. Przez lata prowadziła zajęcia pozalekcyjne, rozmaite koła przyrodnicze i ekologiczne, stąd Trzepowo przodowało w konkursach LOP-u i wyprzedziło renomowane licea⁷.

I jeszcze wspomnienie Marii Borowskiej, nauczycielki biologii Zespołu Szkół im. Leokadii Bergerowej w Płocku, a wcześniej – Zespołu Szkół Rolniczych w Trzepowie: „W pracy nauczyciela trudno jest nie mówić o wzorcach. Moim była pani Maria Glemp, która również była nauczycielem biologii w tej szkole. Ona nauczyła mnie potrzebnych umiejętności, które kształtowałam pod jej kierunkiem. Pomogła mi zrozumieć metody pomocne w nauczaniu tego przedmiotu, ale także rozwijać zainteresowania w kierunku ekologicznym u młodzieży. I tym zasadom jestem wierna do obecnej chwili”⁸.

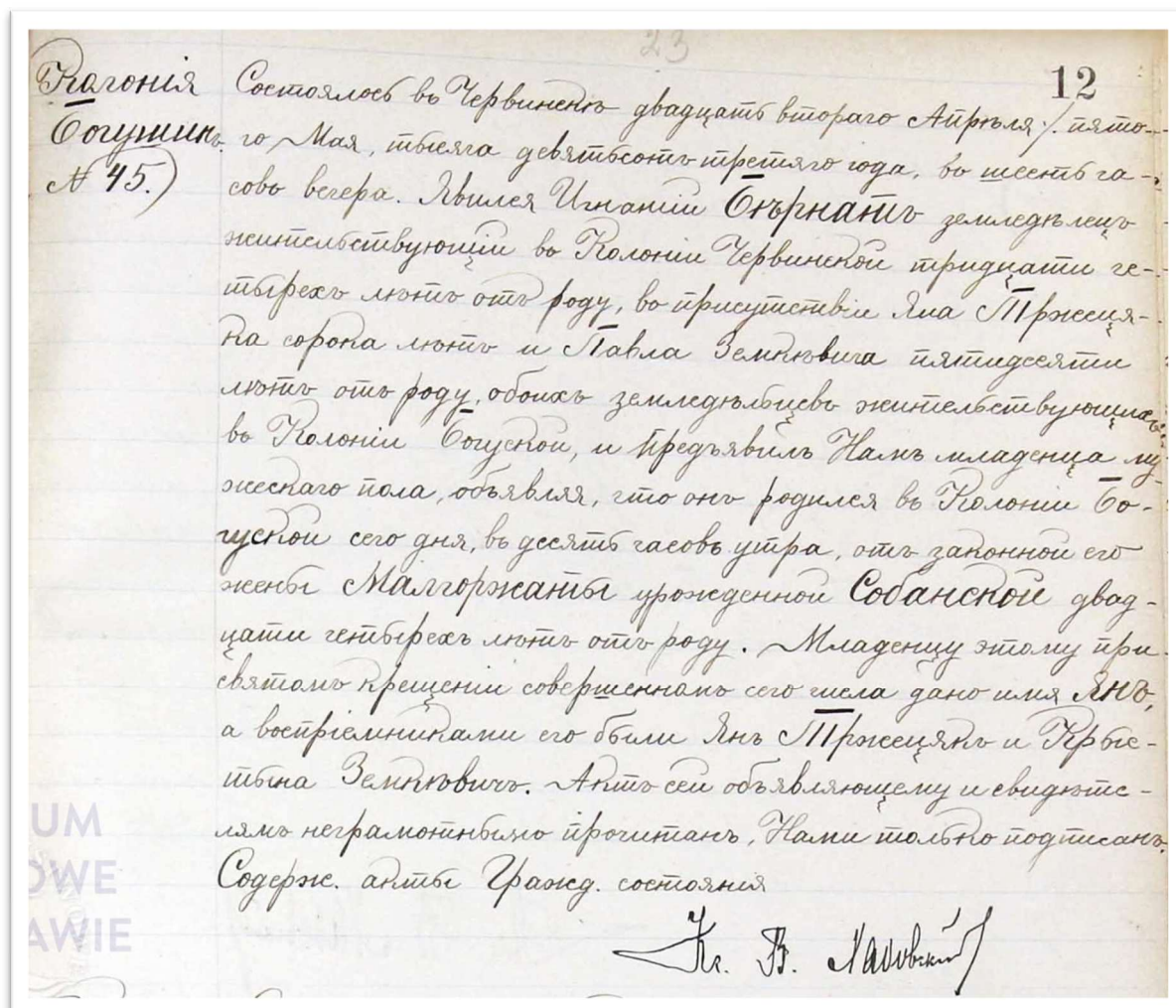
Profesor Maria Glemp zmarła w Płocku w niedzielę 29 lipca 2012 roku, przeżywszy 80 lat. Została pochowana na tutejszym cmentarzu komunalnym (kwatery 12, rząd 9, numer grobu 4).

⁷ J. Podborska, *By wieś miała z nas pociechę...*

⁸ 80 lat szkoły Rolniczej w Trzepowie – Trzy pokolenia Mossakowskich; <https://tp.com.pl/arttykul/80-lat-szkoly-rolniczej-w-trzepowie-trzy-pokolenia-mossakowskich-n695862> (25 II 2025).

ANEKS FOTOGRAFICZNY⁹

RODZINA

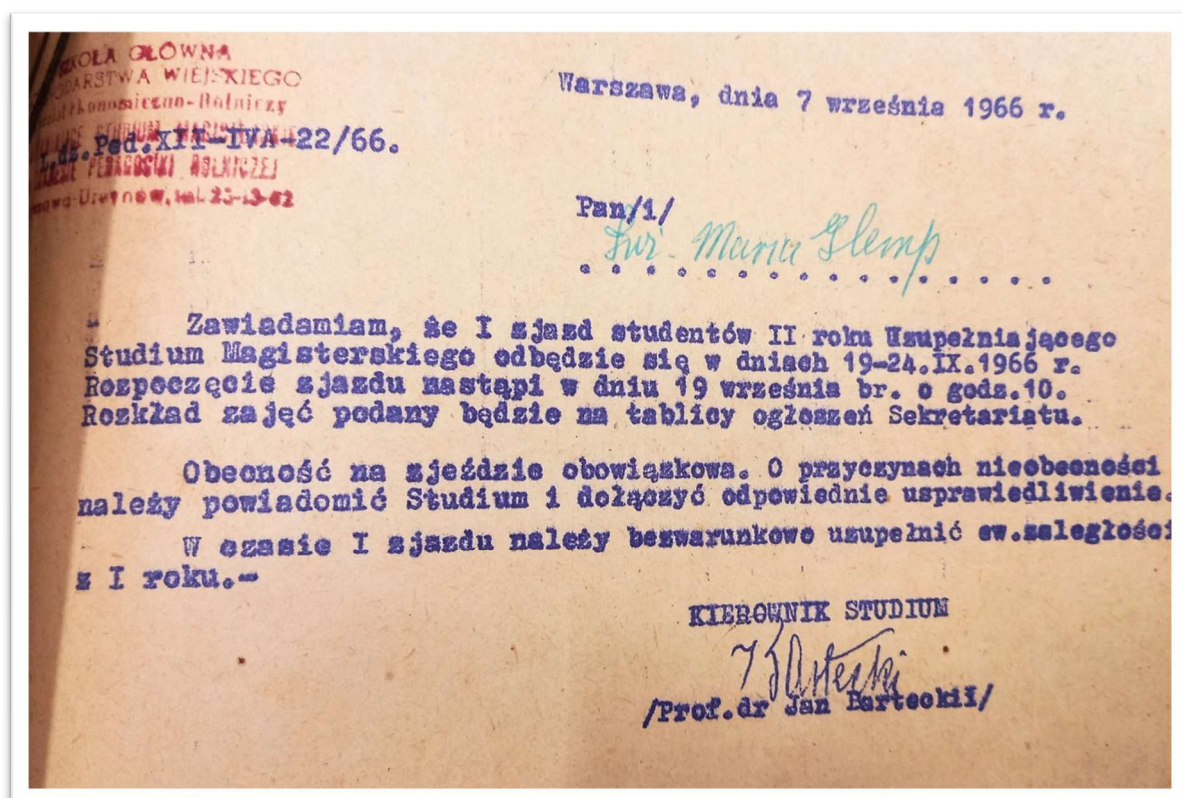
Ryc. 1. Metryka urodzin Jana Biernata (1903).

Źródło: Archiwum Państwowe w Warszawie;

<https://metryki.genealodzy.pl/index.php?op=pg&id=429&s=&sy=1903&kt=1&plik=043-046.jpg&x=1989&y=228&zoom=1> (1 III 2025)

⁹ Ryciny bez podanego źródła pochodzą z archiwum Liceum Ogólnokształcącego w Szczytnie.

EDUKACJA

Ryc. 2. Pismo potwierdzające uczestnictwo Marii Glemp na studiach uzupełniających SGGW w Warszawie.

Z ŻYCIA SZKOŁY

Ryc. 3. Widok na budynek szkoły, w której w latach 1946–1970 funkcjonowało m.in. Liceum Ogólnokształcące dla Pracujących i w którym w roku szkolnym 1966/1967 Maria Glemp uczyła biologii. Szczytno, ul. Jana Kasprowicza 1.

Szczytne, dn. 1. IX 1966 r.

Ob. Maria
 w LO dla Prac.
 w Szczytne

U M O W A O P R A C E

Przyjmuje Obywatel/ka/ do pracy
 dla Pracujących w Szczytne
 na okres od 1. IX 1966 r. do 31 VIII 1967 r.

na warunkach określonych w instrukcji Ministerstwa Oświaty z dnia
 15 września 1960 r. w sprawie stosunku pracy nauczycieli kontrakte-
 wych /Dz.U.Min.Oświaty Nr.14.poz.261/ i powierzam obowiązki nauczy-
 ciela w wymiarze godzin zasadniczych /kontraktowych/
 i godzinach nadliczbowych z tym, że liczba godzin nad-
 liczbowych w ciągu roku szkolnego może być zmniejszona lub zwiększo-
 na bez potrzeby wypowiedziania warunków umowy o pracę, o ile organiza-
 cja pracy w szkole uzasadnia zmniejszenie lub zwiększenie godzin
 nadliczbowych.

Do pracy należy zgłosić się w dniu 1. IX 1966 r.

.....
 /miejsce pracy i adres/

W czasie trwania umowy o pracę będzie Obywatel/ka/ otrzymywał/a/
 wynagrodzenie określone w obowiązujących przepisach prawnych dla
 odpowiedniej kategorii nauczycieli mianowanych.
 Stosunek pracy z Obywatel/ka/ zostanie zawiązany w
 formie umowy o pracę, a nie przez mianowanie z powodu

.....
 /określić powód/

.....
 tj. na zasadzie art.6 ust.2 lit. ust.3,4 z dnia 27 kwietnia
 1956 r. o pracach i obowiązkach nauczycieli /Dz.U.Nr.12 poz.63/
 z wynagr. wg stawki 1450 : 21 = 69 - 21
 Podinspektor Szkolny
 z up.
 /podpis pracodawcy/

Wyrażam zgodę na zawarcie umowy o pracę
 na powyższych warunkach. Potwierdzam odbiór
 1 egz. niniejszej umowy w dniu 1. IX 1966 r.
 oraz oświadczam, że zapoznałem /am/ się
 z postanowieniami powołanej w umowie
 instrukcji.

.....
 /podpis pracownika/

.....
 Data objęcia obow. służbowych/
 1. IX 1966 r.

 /podpis dyrektora/

Ryc. 4. Umowa o pracę z 1 IX 1966 na czas od 1 IX 1966 do 31 VIII 1967
 zawarta z Marią Glemp przez dyrektora LO dla Pracujących, Albina Budzyńskiego.

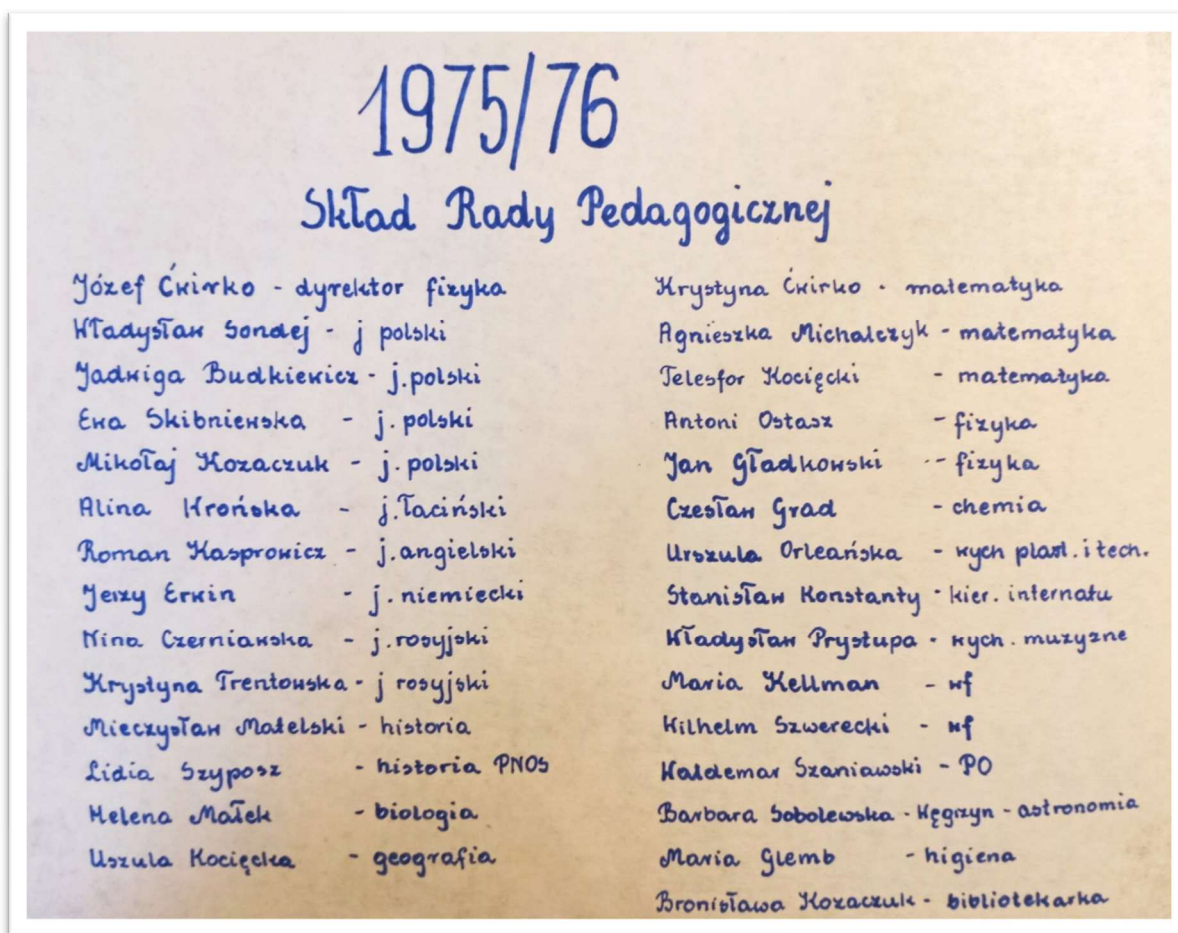
**Ryc. 5. Współczesny widok na budynek Liceum Ogólnokształcącego,
w którym Maria Glemp uczyła higieny i biologii w latach 1975–1977.**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

**Ryc. 6. Współczesny widok na wejście do budynku Liceum Ogólnokształcącego,
w którym Maria Glemp uczyła biologii i higieny w latach 1975–1977.**

Autor fotografii: Grzegorz Ojcewicz

Ryc. 7. Karta z kroniki LO z lat 1974–1976. W składzie Rady Pedagogicznej w r. szk. 1975/1976 po raz pierwszy — prof. Maria Glempl jako nauczycielka higieny.

SKŁAD RADY PEDAGOGICZNEJ

W ROKU SZKOLNYM 1976/77

1. Józef Orliko - dyrektor	18. Krystyna Orliko - matematyka
2. Jadwiga Budkiewicz - j. polski	19. Telesfor Kociński - matematyka
3. Krystyna Trzcinska - j. polski	20. Wiesław Topolski - matematyka
4. Mikołaj Kozacki - j. polski	21. Jan Gładkowski - fizyka
5. Władysław Sonda - j. polski	22. Antoni Ostasz - fizyka
6. Anna Ożmianowska - j. rosyjski	23. Zdzisław Grad - chemia
7. Krystyna Trzcińska - j. rosyjski	24. Wilhelm Szarecki - szt.
8. Roman Kąpranicki - j. angielski	25. Barbara Matyasik - szt.
9. Jerzy Erwin - j. niemiecki	26. Urszula Orlikowska - wyc. techn. i plast.
10. Alina Krowczyńska - j. łaciński	27. Stanisław Konstanty - wyc. techn.; kierownik internatu
11. Mieczysław Matelski - historia	28. Aldemar Świerkowski - P.O.
12. Lidia Szypor - historia	29. Henryk Tokarski - wyc. muzyczne
13. Liliana Lombardi - historia	30. Maria Stypik - j. rosyjski
14. Helena Matek - biologia	
15. Maria Glemp - biologia	
16. Urszula Kocińska - geografia	
17. Barbara Sobolewska -
- Egzamin - geografia	

Ryc. 8. Karta z kroniki LO z lat 1977-1980. W składzie Rady Pedagogicznej w r. szk. 1976/1977 po raz ostatni — prof. Maria Glemp jako nauczycielka biologii.

PRYWATNIE

**Ryc. 9. Ogródek działkowy w pobliżu Szkoły Podstawowej nr 3 w Szczytnie.
Stoją od lewej: Antonina Milkamanowicz, Maria Glemp, Agnieszka Michalczyk,
Jan Michalczyk (lata 60. XX w.).**

Źródło: Archiwum prywatne Dariusza Jana Michalczyka

MIEJSCE SPOCZYNKU

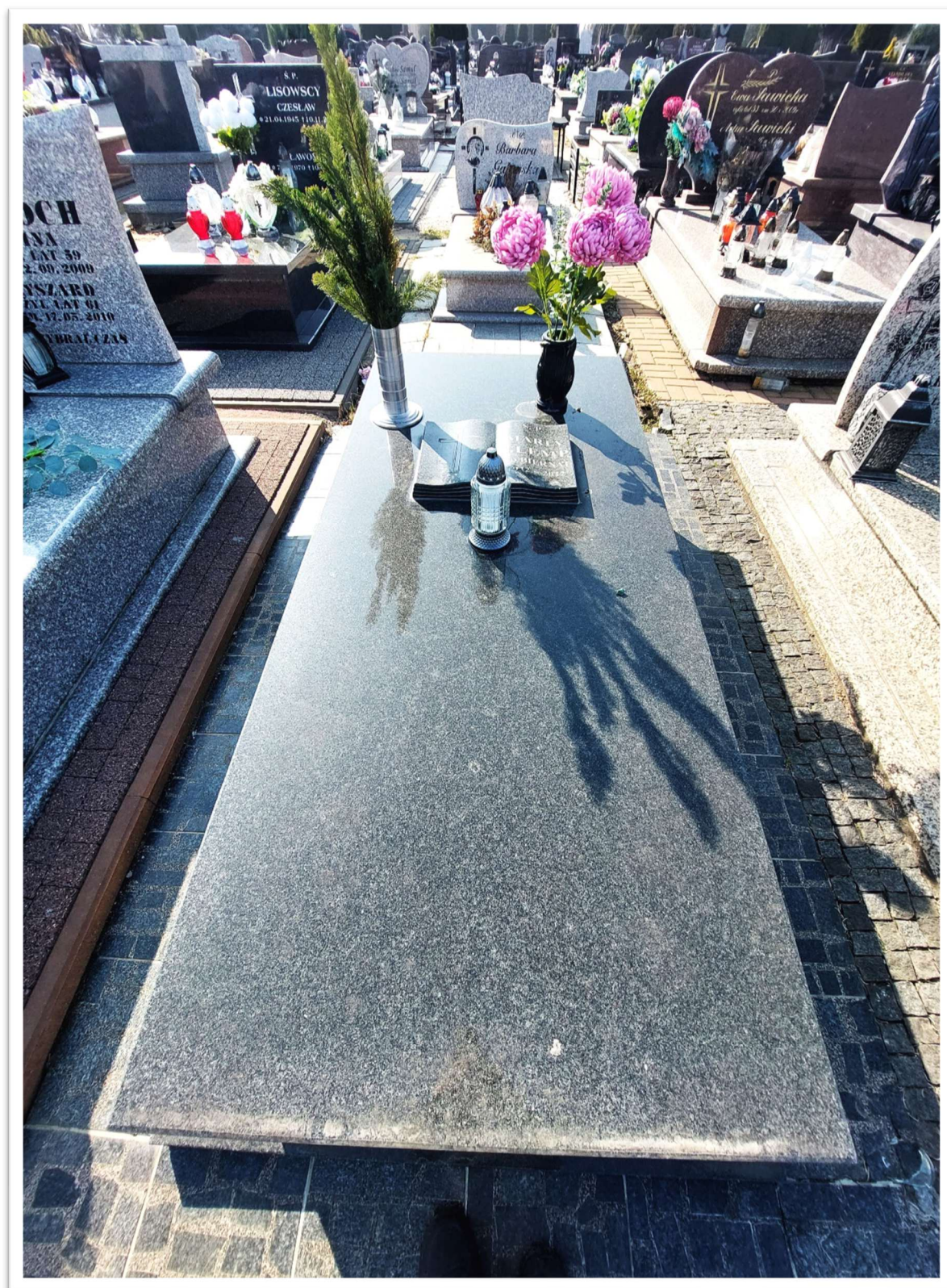
Ryc. 10. Tablica inskrypcyjna na mogile matki Marii Glemp.

<https://plock.grobonet.com/grobonet/start.php?id=detale&idg=24302> (24 II 2025)

Ryc. 11. Tablica inskrypcyjna na mogile ojca Marii Glemp.

<https://plock.grobonet.com/grobonet/start.php?id=detale&idg=24302> (24 II 2025)

Ryc. 12. Mogiła Marii Glemp na cmentarzu komunalnym w Płocku.

Autor fotografii: Aleksandra Jakubowska

Ryc. 12. Tablica inskrypcyjna na mogile Marii Glemp.

Autor fotografii: Aleksandra Jakubowska

*Archiwalny materiał kadrowy LO zeskanowała Irena Dobryłko
Biogram napisał i całość opracował dr hab. Grzegorz Ojcewicz*